

PAVEL GREGORIĆ

Malo sam umoran jer sam noćas isprobavao svoj novi teleskop – rekao mi je dr. Pavel Gregorić (35) kada smo se nakon višekratnog dogovaranja, konačno jednog ponedjeljka navečer našli da bismo razgovarali. Ako ste pomislili da je Pavel Gregorić astronom, griješite jer riječ je o filozofu, docentu na Filozofskom odsjeku Filozofskog fakulteta u Zagrebu. U svojim tridesetim godinama života Pavel Gregorić može se pohvaliti knjigom "Aristotle on the Common Sense" (Aristotel o zajedničkom osjetilu) u izdanju prestižnog Oxford University Pressa, na čemu bi mu mogli pozavidjeti mnogi hrvatski humanisti i društvenjaci. O knjizi je već izašao cjelovit prikaz u *Bryan Mawr Classical Reviewu*, a ove se godine očekuje recenzija u vodećem svjetskom filozofskom časopisu *Mind*.

Zajedničko osjetilo

- Ta knjiga je zapravo moja prerađena i dopunjena doktorska disertacija o Aristotelu. On je smatrao da postoji "zajedničko osjetilo" koje nadzire i ujedinjuje rad pet posebnih osjetila: vida, sluha, njuha, okusa i

opipa. U tom "zajedničkom osjetilu" možemo naći preteču novovjekovnog poimanja svijesti – pojasnio je Pavel Gregorić.

Potječe iz ugledne zagrebačke obitelji, njegov djed po ocu bio je Pavle Gregorić, predratni komunist i narodni heroj, djed po majci Josip Kolar, zagrebački gradonačelnik od 1967. do 1972., dok mu je sestrična poznata glumica Bojana Gregorić. Nakon osnovne i srednje škole, Pavel Gregorić je 1996. godine diplomirao filozofiju i komparativnu književnost na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a potom je otišao na magisterij na jedno od najboljih svjetskih sveučilišta, britanski Oxford. – Pred kraj studija, a na temelju nekoliko eseja, dobio sam stipendiju Merton koledža u Oxfordu za tromjesečni studijski boravak. Bio sam jako sretan zbog toga, no kad sam došao u Oxford šokiralo me kad sam shvatio da se tako filozofija gleda, radi i razumije na drugi način nego ovdje. No, taj način mi se sviđio – prisjetio se Pavel Gregorić – pa sam se prijavio i za magisterij. Na mladoga filozofa dubok dojam ostavio je i tamošnji način rada sa studentima. – Oxford ima

tradiciju tzv. *tutorial* sistema, u kojem se glavni dio nastave odvija u interakciji jednog nastavnika koji je visokoprofilirani stručnjak u svom području, i jednog ili dva studenta. Student svakoga tjedna mora napisati jedan ili dva pozamašna eseja, pa ga stoga nakon tri godine nastavnik jako dobro pozna. No, taj je sistem jako skup i pitanje je koliko će preživjeti – pojasnio je dr. Gregorić, naglasivši da i sada filozofske radove lakše piše na engleskom nego na hrvatskom jeziku.

Put Oxforda

Nakon što je 1998. godine magistrirao na Oxfordu, Pavel Gregorić je godinu dana proveo u Zagrebu jer mu je trebalo malo predah od napornog magisterija. No, godinu kasnije dobio je stipendiju iz Oxforda, pa se tamo vratio na doktorat. – U međuvremenu sam dobio i posao na Filozofskom fakultetu, pa sam do kraja doktorata živio između Zagreba i Oxforda. No odlučio sam se vratiti u Zagreb jer sam se zaljubio i želio zasnovati obitelj. Moja supruga je menadžerica u jednoj stranoj farmaceutskoj tvrtki, a imamo dvoje djece, četverogodišnju kćerku i 1,5 godišnjeg sina – ispričao je Pavel Gregorić, koji se ne kaje što se vratio u Hrvatsku. – Nisam razmišljao da ostanem na Oxfordu jer sam ga dobro upoznao i malo se zasitio te "nabrijane atmosfere". Da sam samo čovjek od karijere, požalio bih jer bih karijeru mogao mnogo bolje graditi negdje u inozemstvu, gdje ima više poticaja i razumijevanja, s boljim uvjetima za rad. No, ja sam čovjek s različitim interesima koji zahtijevaju dosta vremena. Osim toga, obiteljski sam čovjek i imam mnogo prijatelja, a u Hrvatskoj je još uvijek visoka kvaliteta života – rekao je Pavel Gregorić.

Mladi filozof posljednjih je mjeseci postao aktivan i na društvenoj sceni jer je jedan od inicijatora Foruma za etičnost u znanosti, koji se zalaže za jasnu i transparentnu znanstveno-obrazovnu politiku. – Problem znanosti u Hrvatskoj velikim je dijelom u tome da je uglavnom financira država, i to u okviru jednog sustava u koji su ugrađene nelogičnosti i iracionalnosti. One se multipliciraju osobnim sukobima i parohijalizacijom znanosti, pa tako mnogi doživljavaju svoje male znanstvene niše kao feude u kojim kmetovi rade dok feudalac ne umre. Taj način funkcioniranja znanosti ostavlja puno prostora za korupciju, sukob interesa i potpuno neracionalno trošenje relativno male količine novca – pojasnio je Pavel Gregorić, naglasivši da se mnoge odluke u znanosti donose na osnovi pripadnosti klanovima.